

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121387144
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6121387144.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej v právnej veci žalobcu: N. C. A., s.r.o., so sídlom XXX XX K., O. 5, T.: XX XXX XXX, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom 851 01 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej : J. W., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX L. XXX, o zaplatenie 16.060,99 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 7Csp/65/2021-135 zo dňa 04.02.2022, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Revúca č. k. 7Csp/65/2021-172 zo dňa 08.09.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 7Csp/65/2021-135 zo dňa 04.02.2022, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Revúca č. k. 7Csp/65/2021 - 172 zo dňa 08.09.2022, **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Revúca (ďalej „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“) výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol o trovách prvoinštančného konania a vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku konštatoval skutkový a právny základ uplatneného nároku žalobcu, ktorý sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 16.060,99 eur s príslušenstvom, ktorý nárok mal nadobudnúť na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 13.11.2020 medzi postupcom Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31320155 a žalobcom a na základe Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 01.12.2020. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 01.03.2017 Zmluvu č. 002348411010317 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej postupca poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná napriek predchádzajúcej výzve postupcu neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy a postupca podaním „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ dňa 10.08.2018 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia sumu 22 232,80 eur, ktorá pozostávala z istiny v sume 16 051,49 eur, z riadneho úroku vo výške 4 140,27 eur, z úroku z omeškania vo výške 2 031,54 eur a z poplatkov vo výške 9,50 eur. Súd prvej inštancie taktiež konštatoval procesnú pasivitu žalovanej, ktorá sa k žalobe, ktorá jej bola doručená postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku, nevyjadrila a ani v priebehu prvoinštančného konania neprodukovala žiadne prostriedky procesnej obrany.

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 5 a 9, § 517 ods. 1, 2, § 565 a premlčanie podľa § 54a, § 101, § 103 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej „Občiansky zákonník“, alebo len

„OZ“) a v nadväznosti na ustanovenie osobitnej právnej normy § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej „Zákon o spotrebiteľských úveroch“, alebo len „ZoSÚ“).

1.3. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že mal v konaní preukázané, že dňa 01.03.2017 uzavrel právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s so žalovanou, ako dlžníkom, Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „flexipôžička“ pod reg. číslom 002348411010317, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 21 230 eur s dohodnutou lehotou splatnosti 96 mesiacov so začatím čerpania 01.03.2017 a celkovým počtom splátok 96, dátum prvej anuitnej splátky 20.04.2017, dátum poslednej anuitnej splátky (termín konečnej splatnosti) 20.02.2025. Po právnej stránke okresný súd posúdil vzťah sporových strán ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže právny predchodca žalobcu konal pri uzatváraní zmluvy, z ktorej vznikla sporná pohľadávka, v rámci predmetu svojho podnikania, keď žalovanej poskytol spotrebiteľský úver a spotrebiteľka, teda žalovaná, nekonala v rámci svojho podnikania alebo povolenia.

1.4. Následne okresný súd uviedol, že jednou z primárnych otázok, ktorú musí súd v spotrebiteľskom spore z úradnej povinnosti riešiť, je skúmanie, či nárok uplatňovaný zo spotrebiteľskej zmluvy nie je premlčaný. Súd poukázal na dikciu ustanovenia § 103 OZ, v zmysle ktorej ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Preto premlčanie celého dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa §565 OZ veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, pričom súd prvej inštancie konštatoval zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, požadované zákonnou úpravou pre možnosť zosplatenia úveru zo spotrebiteľskej zmluvy. V danom prípade si možnosť predčasne zosplatiť celý dlh zmluvné strany dohodli priamo v zmluve na str. 5 v bode 5, písm. b), v zmysle ktorého v prípade nesplácania úveru je banka oprávnená v súlade s Obchodnými podmienkami vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru v súlade s obchodnými podmienkami, ak je dlžník v omeškaní s úhradou viac než dvoch splátok alebo jednej splátky počas obdobia dlhšieho než 3 mesiace a bol na ich zaplatenie písomne vyzvaný. Takáto dohoda medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vyplýva aj z čl. IX ods. 1 pripojených všeobecných obchodných podmienok VÚB, a. s., ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy.

1.5. V nadväznosti na svoje úvahy potom súd prvej inštancie vyvodil záver, že v danom prípade právny predchodca žalobcu mohol v súlade s § 53 ods. 9 OZ využiť svoje právo na zosplatenie úveru pre splátku, s ktorou bola žalovaná najmenej 3 mesiace v omeškaní a ak súčasne žalovanú na uvedenú možnosť úver vyhlásiť za predčasne splatný upozornil. Žalobca na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalovanú upozornil výzvou zo dňa 02.07.2018 „Tretia upomienka - pokus o zmier“. Úver následne zosplatil dňa 10.08.2018. Vzhľadom na dohodnutú splatnosť anuitných splátok ku 20. dňu v mesiaci tak mohol žalobca svoje právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru využiť najneskôr pre omeškanie so splátkou splatnou dňa 20.04.2018 (ktorá bola omeškaná aspoň 3 mesiace do predčasného zosplatenia úveru dňa 10.08.2018). Taktiež aj zo špecifikácie úhrad žalovanej vyplýva, že poslednú riadnu splátku do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalovaná uhradila dňa 20.03.2018. Súd prvej inštancie tak mal za nepochybné, že predčasnú splatnosť úveru žalobca vyhlásil práve pre splátku splatnú v mesiaci apríl 2018, t.j. dňa 20.04.2018. V súlade so znením § 103 Občianskeho zákonníka tak všeobecná 3 ročná premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu z predčasne zosplateného úveru začala plynúť dňom 20.04.2018 a uplynula dňa 20.04.2021. Žaloba bola na okresný súd podaná dňa 04.06.2021, teda po uplynutí premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. V závere odôvodnenia rozsudku však súd prvej inštancie pre úplnosť konštatoval, že ak by sa aj (hypoteticky) ukázalo, že podmienky pre predčasné zosplatenie úveru by v danom prípade neboli splnené, výsledkom tohto konania by muselo byť taktiež zamietnutie žaloby a to z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vzhľadom na konečnú splatnosť úveru ku dňu 20.02.2025 by totiž právny predchodca žalobcu v čase postúpenia pohľadávky (01.12.2020) nemohol splniť podmienku vyplývajúcu z § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase postúpenia pohľadávky, t.j., že postúpil pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Postúpenie pohľadávky by pre uvedený nedostatok nebolo platné.

1.6. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Nakoľko žalovaná bola v konaní plne úspešnou sporovou stranou, súd prvej inštancie jej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu a vyslovil, že o konkrétnej výške trov rozhodne samostatným uznesením vydaným po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca sa nestotožňuje s právnym posúdením veci súdom, v zmysle ktorého v prípade, ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, tak ako v danom prípade podaním zo dňa 10.08.2018, potom v zmysle § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné do budúca odo dňa zročnosti tej splátky úveru, ktorá v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ predchádza vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru po dobu 3 mesiacov (v posudzovanom prípade je to podľa názoru súdu splátka splatná dňa 20.04.2018). Súd tak na podklade uvedenej úvahy dospel k právnemu záveru, že všeobecná premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu z predčasne zosplateného úveru začala plynúť dňom 20.04.2018 a uplynula dňa 20.04.2021. Okresný súd zastal právny názor, že keďže žaloba bola na súde podaná dňa 04.06.2021 tak nárok žalobcu je premlčaný a z uvedeného dôvodu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

2.1. Žalobca sa s uvedeným právnym posúdením veci súdom prvej inštancie nestotožňuje a poukazuje na skutočnosť, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa ust. § 103 OZ samostatne. OZ ďalej v ust. § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatenie celého dlhu (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. V súvislosti s premlčaním nároku žalobca zdôrazňuje, že neuplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaná bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a súčasne bola pôvodným veriteľom upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na možné uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti všetkých splátok jednorazovo (ako to vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ). Keďže však právo veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t. j. v danom prípade splátky splatnej dňa 20.07.2018. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba (napr. splátka splatná dňa 20.06.2018 by sa tak premlčala až dňa 21.06.2021, splátka splatná dňa 20.07.2018 by sa tak premlčala až 21.07.2021). Pre všetky splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. splátky splatné od 20.08.2021 do konečnej splatnosti úveru - 20.02.2025) plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (t. j. od splátky splatnej dňa 20.07.2018). Z uvedeného dôvodu žalobca považuje za nesprávny súdny výklad druhej vety ust. § 103 OZ, nakoľko takýto výklad je v priamom rozpore s ust. § 565 OZ. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by nemuseli byť premlčané (v prejednávacom prípade napr. splátky splatné dňa 20.06.2018 a 20.07.2018), avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t. j. od 20.08.2021 do konečnej splatnosti úveru 20.02.2025) by už v ten istý moment bol premlčaný, nakoľko by plynutie premlčacej doby splátok splatných od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bolo posunuté o viac ako 3 mesiace pozadu, t. j. splátka úveru splatná napr. 2 mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by sa premlčala neskôr ako splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, čo považuje žalobca za absurdné. K uvedenému žalobca ďalej poukazuje na to, že uplatnený výklad druhej vety § 103 OZ zo strany súdu predstavuje nezákonné skrátenie premlčacej doby o 3

a viac mesiacov a zároveň je v priamom rozpore s ust. § 565 OZ, keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky so splatnosťou 20.04.2018 zaniklo splatnosťou nasledujúcej splátky dňa 20.05.2018. Z uvedených dôvodov má odvolateľ za zrejmé, že v prípade, ak právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 10.08.2018, tak toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.07.2018 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s ust. § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru), a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 20.07.2018 tak začala v súlade s ust. § 103 OZ plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky (splatnej dňa 20.07.2018), pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a teda v posudzovanom prípade odo dňa 21.07.2018 a uplynula by najskôr dňa 21.07.2021. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 04.06.2021, má žalobca za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k opačnému záveru. Ak by mal zákonodarca úmysel, aby sa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ malo vykladať tak, ako uviedol súd prvej inštancie - potom by výslovne uviedol, že v prípade plnení zo spotrebiteľskej zmluvy sa druhá veta § 565 OZ neaplikuje. Ak sa však druhá veta tohto ustanovenia aplikuje na spotrebiteľské spory, potom žiadnym výkladom nemožno dospieť k záveru, že k uplatneniu práva podľa § 565 OZ dochádza pre nesplnenie inej splátky, než tej, ktorá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva - nakoľko iný výklad je v priamom rozpore s druhou vetou ust. § 565 OZ. Žalobca zastáva názor, že pokiaľ ust. § 53 ods. 9 OZ vyžaduje trojmesačné omeškanie na uplatnenie práva podľa § 565 OZ - v žiadnom ohľade to neznamená, že by sa druhá veta ust. § 565 OZ v spotrebiteľských sporoch nemala použiť. Znamená to len tú skutočnosť, že ak by bolo toto právo využité skôr, než sa dostal spotrebiteľ do 3 mesačného omeškania s platením splátok, bolo by využité v rozpore s ust. § 53 ods. 9 OZ (a takéto uplatnenie práva podľa § 565 OZ by tak bolo neplatné pre rozpor so zákonom). V zmysle uvedeného teda pôvodný veriteľ využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 10.08.2018, a to pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.07.2018, ktorá predstavuje „nesplnenú“ splátku v zmysle ust. § 103 OZ, a od ktorej splatnosti plynie premlčacia doba pre všetky splátky splatné do budúcnosti. Podľa názoru žalobcu preto vzhľadom na vyššie uvedené nejestvuje taký výklad predmetných ustanovení, v ktorom by bol jeho nárok ako celok premlčaný, a teda ani nemohlo dôjsť k premlčaniu uplatnenej pohľadávky, nakoľko žaloba bola na súde podaná včas. Odvolateľ následne citoval z viacerých rozhodnutí krajských súdov, v ktorých bola riešená otázka premlčania zosplateného dlhu v rôznych právnych veciach.

2.2. V závere odvolania žalobca označil za nepreskúmateľný stručný záver súdu (uvedený v bode 29. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), v zmysle ktorého by súd prvej inštancie žalobu zamietol aj v prípade, ak by sa (hypoteticky) ukázalo, že podmienky na predčasné zosplatenie úveru neboli splnené. Uvedený záver súdu je zarážajúci - nakoľko súd v zmysle svojho odôvodnenia považoval predčasné zosplatenie úveru za platné v celom rozsahu - a v bode 29. v absolútnom protiklade so svojimi vlastnými závermi súd hypotetizuje o tom, ako by rozhodol v prípade, ak by nepovažoval predčasné zosplatenie úveru za platné. Súd predsa vo všetkých vyššie uvedených bodoch považoval zosplatenie úveru za platné (a na základe tohto posúdenia zamietol žalobu pre premlčanie, pričom je v tejto súvislosti zrejmé, že tak zároveň došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru), v dôsledku čoho žalobcovi nie je zrejmé, na základe akej skutočnosti (alebo právnej úvahy) si súd v bode 29. odporuje a rozporuje vlastné právne posúdenie o platnom zosplatení pohľadávky (a tým aj platnom postúpení pohľadávky). Vo vzťahu k týmto záverom je podľa názoru žalobcu rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmateľný. Na základe vyššie uvedených dôvodov žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila, hoci jej bol na to vytvorený procesný priestor postupom v súlade s § 373 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“.

4. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 CSP (ďalej „odvolací súd“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu, ako aj dôvody odvolania konštatuje, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci a v zmysle ustanovenia § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil prvoinštančný súd. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca, ako odvolateľ, neuviedol v odvolaní žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvolať zmenu či zrušenie rozhodnutia prvoinštančného súdu, ani nežiadal doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v ustanovení § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolací súd preto pri rozhodovaní vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu a neboli naplnené procesné predpoklady zo strany odvolacieho súdu dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3, v spojení s ustanovením § 366 CSP).

6. Odvolací súd, viazaný dôvodmi a rozsahom podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) konštatuje, že odvolacie argumenty žalobcu boli koncipované vo viacerých smeroch. Predovšetkým, žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, pokiaľ ohľadom premlčania uplatneného nároku vychádzal z dikcie ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka a posudzoval počiatok plynutia premlčacej doby odo dňa zročnosti tej splátky úveru, ktorá vyvoláva predčasnú splatnosť celého úveru, ktoré právo využil veriteľ podal § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V závere odvolania bol prezentovaný žalobcom aj odvolací argument namietajúci nepreskúmateľnosť, vnútornú rozpornosť a zmätočnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, pokiaľ v bode 29. odôvodnenia rozsudku pre úplnosť konštatoval, ako by rozhodol v prípade, ak by považoval predčasné zosplatenie úveru za neplatné, v dôsledku čoho by nebola daná aktívna vecná legitímácia žalobcu s poukazom na § 17 ods. 1 ZoSÚ. S uvedenými odvolacími námietkami žalobcu (ohľadom hypotetického konštatovania obsiahnutého v bode 29. odôvodnenia) sa odvolací súd nepovažuje za nutné a potrebné osobitne v rámci vysporiadavania sa s odvolacou argumentáciou zaoberať a to z dôvodu procesnej ekonómie a sledovaním zásady hospodárnosti konania (ktoré platí aj pre odvolacie konanie), keďže ide o odvolacie námietky reagujúce na konštatovania súdu prvej inštancie, ktoré nemali vplyv na meritórne rozhodnutie v zmysle odôvodnenia rozsudku, v nadväznosti na výrok rozsudku. Súd prvej inštancie svoje eventuálne úvahy (ako aj sám poznamenal) uviedol len pre úplnosť za hypotetického konštatovania skutočností, na základe ktorých však súd meritórne vo veci samej nerozhodol. Odvolací súd však v tejto súvislosti poznamenáva, že skutočne už nebolo ani dôvodné a ani vhodné, aby súd prvej inštancie po tom, čo vyslovil právny záver, právne posúdenie a aj meritórne rozhodnutie (v bode 26. a 27. odôvodnenia rozsudku), ešte z akéhokoľvek dôvodu nadbytočne konštatoval akékoľvek hypotetické situácie, ktoré by mohol eventuálne zvažovať, vyhodnocovať a k akým eventuálnym záverom by ešte mohol dospieť, pokiaľ by právne posudzoval iné skutočnosti, ako vyplynuli z odôvodnenia jeho meritórneho rozhodnutia, pretože je možné súhlasiť s odvolateľom, že potom celé odôvodnenie rozhodnutia súdu môže pre strany sporu vzniknúť ako vnútorne zmätočné, rozporné a nejednoznačné.

7. Odvolací súd preto zdôrazňuje, že súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu premlčania uplatneného nároku žalobcu, pričom premlčanie v spotrebiteľskom spore súd skúmal s poukazom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka z úradnej povinnosti, aj bez procesnej aktivity žalovanej, pričom takýto postup súdu nebol predmetom odvolacích námietok žalobcu (nenamietal ho, ani nespochyboval).

8. Odvolací súd tak zameral pozornosť na odvolacie argumenty, ktoré mali právnu relevanciu z hľadiska odôvodnenia právneho posúdenia veci a prijatého záveru, z ktorého súd vyvodil následne nutnosť žalobu zamietnuť z dôvodu premlčania nároku žalobcu. Ohľadom právneho posúdenia nároku žalobcu vzhľadom na odôvodnenie rozsudku sa tak odvolací súd osobitne zameral na dôvody odvolania, v ktorých žalobca namieta, že nebol správny postup súdu prvej inštancie a jeho právne posúdenie, pokiaľ neposudzoval premlčanie celého nároku odo dňa zročnosti tej splátky úveru, ktorá bezprostredne predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

9. Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

10. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so

zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

11. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

13. Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

14. Súd prvej inštancie sa správne v odôvodnení rozsudku zameral predovšetkým na právne posúdenie základného zmluvného vzťahu, z ktorého uplatnený nárok vzišiel. Súd správne konštatoval (a v konaní nebolo spochybnené ani zo strany žalobcu, ktorý ani v odvolaní nepopieral spotrebiteľských charakter zmluvného vzťahu medzi ním, resp. jeho právnym predchodcom a žalovanou), že vzhľadom na postavenie zmluvných strán je nutné danú zmluvu o úvere považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovení § 52 a násl. Občianskeho zákonníka.

15. Súd prvej inštancie, pokiaľ vychádzal z premisy, že predmetom sporu je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, potom aj v rámci citácie zákonnej úpravy vzťahujúcej sa na posudzovanú vec citoval ustanovenia § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ. V uvedených ustanoveniach sú obsiahnuté zákonné podmienky a predpoklady zosplatenia dlhu, pričom tieto hmotnoprávne podmienky pre platné a zákonné zosplatenie pohľadávky musia byť splnené kumulatívne. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú dlžníkovi - spotrebiteľovi - s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným upozornením na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Podľa § 53 ods. 9 OZ právo na jednorazové splatenie celej neuhradenej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Ustanovenie § 565 OZ vo všeobecnosti ustanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Nakoľko ustanovenie § 53 ods. 9 OZ predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565 OZ, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 OZ môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva zosplatenia celej pohľadávky nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 OZ nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr, táto je upravená v § 565 OZ, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní hoc len s jednou splátkou. Zo splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie uplatniť, inak jeho právo zaniká. Avšak z hľadiska odvolacích argumentov žalobcu je nutné zdôrazniť, že jednoznačne splátka, pre nesplnenie ktorej sa stal zročným celý dlh (tak ako ju má na mysli § 103 vety druhej OZ), teda splátka, ktorá vôbec bola spôsobilá zákonne vyvolať možnosť využitia práva veriteľa predčasné zosplatenie vyvolať, je jednoznačne len tá splátka, trvajúca tri mesiace omeškania, pre ktorú veriteľ vyzval spotrebiteľa a upozornil ho v lehote nie kratšej ako 15 dní na zamýšľané uplatnenie práva podľa § 565 OZ, pretože len taká splátka mohla vyvolať po splnení zákonných podmienok vyplývajúcich z § 53 ods. 9 OZ právo veriteľa vyvolať predčasné zosplatenie celého spotrebiteľského úveru.

16. V nadväznosti na uvedený právny záver, potom trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci zosplatnený dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky (§ 103 vety druhej OZ), ktorá bola spôsobilá zákonne predčasne zosplatnenie vyvolať (§ 53 ods. 9 OZ). V tomto však je potrebné zdôrazniť, že citované zákonné ustanovenia § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ upravujú len zákonné podmienky pre konštatovanie platného a účinného predčasného zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky a samo osebe nemajú vplyv na počiatok plynutia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka. Nedochádza teda k „posunu“ počiatku plynutia premlčacej doby až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, s prihliadnutím a zohľadnením aj uplynutia 15 dní od upozornenia spotrebiteľa na úmysel veriteľa jeho dlh zosplatiť pre nezaplatenie splátky. Rovnako nie je udržateľný názor odvolateľa, že premlčacia doba sa „posúva“ a začína plynúť od splátky bezprostredne predchádzajúcej zosplatneniu. Žalobca v odvolaní tvrdí, že v danej veci bolo nutné posudzovať počiatok premlčania za predpokladu, že právny predchodca vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 10. 8. 2018, potom od nezaplatenia splátky splatnej dňa 20. 7. 2018 (teda splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala), v dôsledku čoho by potom uplynula trojročná premlčacia doba až dňom 21. 7. 2021 a nárok by premlčaný nebol (žaloba bola podaná dňa 04. 06. 2021). Takýto právny názor nie je akceptovateľný z dôvodu, že pokiaľ by odvolací súd prijal relevanciu odvolacieho argumentu žalobcu, úplne by sa poprela zákonná požiadavka kladená ako podmienka a predpoklad zákonného a platného predčasného zosplatnenia pohľadávky veriteľa vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy, vyžadovaná ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, za splnenia ktorých podmienok až následne môže veriteľ v spotrebiteľskej zmluve využiť svoje oprávnenie vyvolať predčasne splatnosť celého dlhu spotrebiteľa. V spotrebiteľských sporoch ide o osobitné ustanovenie zákonodarcom prijaté jednoznačne na ochranu spotrebiteľa, ktoré precizuje a sprísňuje zákonné podmienky a predpoklady za naplnenia ktorých môže vôbec dôjsť k platnému a zákonnému zosplatneniu celého dlhu spotrebiteľa a je ho nutné rešpektovať. Ako už odvolací súd vyššie zdôraznil, ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ako lex specialis v spotrebiteľských sporoch), v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka upravujú osobitné podmienky pre platnosť a zákonnosť zosplatnenia celej pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľských zmlúv, avšak nemajú vplyv na plynutie premlčacích dôb, ktorých počiatok je upravený v ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka.

17. Vecne správny bol preto záver súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval: „V danom prípade právny predchodca žalobcu mohol v súlade s § 53 ods. 9 OZ využiť svoje právo na zosplatnenie úveru pre splátku, s ktorou bola žalovaná najmenej 3 mesiace v omeškaní a ak súčasne žalovanú na uvedenú možnosť úver vyhlásiť za predčasne splatný upozornil. Žalobca na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalovanú upozornil výzvou zo dňa 02.07.2018 „Tretia upomienka - pokus o zmier“. Úver následne zosplatnil dňa 10.08.2018. Vzhľadom na dohodnutú splatnosť anuitných splátok ku 20 dňu v mesiaci tak mohol žalobca svoje právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru využiť najneskôr pre omeškanie so splátkou splatnou dňa 20.04.2018 (ktorá bola omeškaná aspoň 3 mesiace do predčasného zosplatnenia úveru dňa 10.08.2018). Taktiež aj zo špecifikácie úhrad žalovanej vyplýva, že poslednú riadnu splátku do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalovaná uhradila dňa 20.03.2018. Je tak nepochybné, že predčasnú splatnosť úveru žalobca vyhlásil práve pre splátku splatnú v mesiaci apríl 2018, t.j. dňa 20.04.2018. V súlade so znením § 103 Občianskeho zákonníka tak všeobecná 3 ročná premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu z predčasne zosplatneného úveru začala plynúť dňom 20.04.2018 a uplynula dňa 20.04.2021. Žaloba bola na súd podaná dňa 04.06.2021, teda po uplynutí premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol.“

18. Odvolací súd preto, s poukazom na vyššie uvedené dôvody, rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom meritórnom výroku I. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. V nadväznosti na správnosť meritórneho výroku I je potom vecne správny aj závislý výrok II. o trovách prvoinštančného konania, pokiaľ súd prvej inštancie v zmysle zásady úspešnosti v spore, s poukazom na § 255 ods. 1 CSP, priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania proti procesne neúspešnému žalobcovi.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 ods. 1 CSP) a vyslovil, že žalovanej, ktorej by ako procesne plne úspešnej strane v odvolacom konaní inak vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, nakoľko jej celkom zjavne žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli (v odvolacom konaní bola nečinná).

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.